

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՀԱՓՈՆԱԿԱՆ ՀԵՔԻԱԹ

Dys.
Օր. 4. 11. 7. 77

ՓՈՔՐԻԿ ՁԿՆՈՐՍԸ

4726

895.65

4-97

2-4142a

2003

hugh

ՅՈՎ.Է. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

քաղմանութիւն

Apr. 895.65
2-4142₂ 4-97

ՓՈՔՐԻԿ ԶԿՆՈՐՍԸ

Շատ-շատ տարի առաջ ծա-
փոնական ծովի ափին մի ջա-
հէլ ձկնորս է լինում, անունը
Ուրաշիմա: Մի լաւ ու բարի
տղայ է լինում Ուրաշիման և
հմուտ ուռկան ու կարթ գցող:
Մի անգամ գնում է ձուկը
բռնելու: Զկան տարի չից հա-

ՀԱՅԿԱՆ

ՈՒՅԸ

222

29576-67

նում է՝ թնչ էք կարծում,
 թնչ... Մի մեծ, ահագին կրիայ:
 Բայց էստեղ ձեզ դեռ մի բան
 պիտի ասեմ, որ գուցե դուք
 չըզիտէք. էդ էն է, որ կրիա-
 ները ապրում են մինչև հա-
 զար տարի:

Ուրաշիման իրեն իրեն միտք
 է անում թէ՛ աւելի լաւ էր
 սրա տեղը մի ձուկը բռնէի,
 գոնէ ճաշին կուտէի: Իսկ սը-
 րան թնչ անեմ. ինչու սպա-
 նեմ էս խեղճ կենդանուն, ին-
 չու արգելեմ դեռ իննը հա-
 րիւր իննսուն իննը տարի էլ
 ապրելու: Չէ, էդպէս խստա-

սիրտ չեմ լինիր: Ես գիտեմ,
էդ իմ մօրն էլ չի դիւր գալ»:

Ու կրիան կրկին գցում է
ծովը:

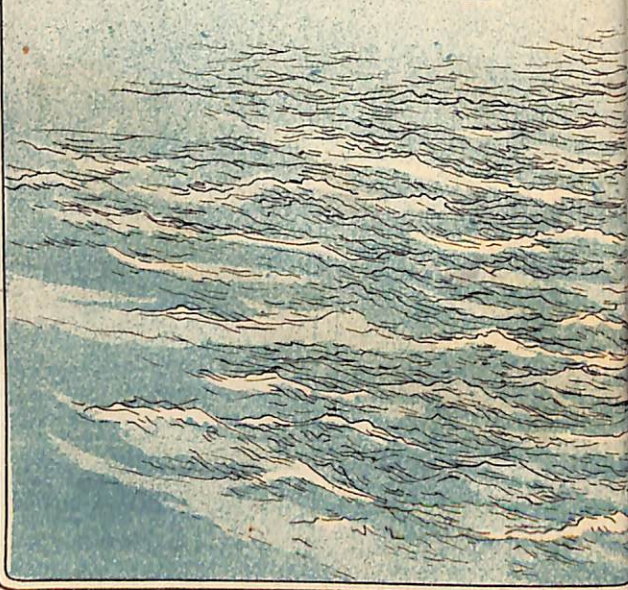
Սրանից յետոյ Ուրաշիման
քնում է իր նաւակում: Օրն
էլ ամառայ էն տաք օրերից
է լինում, երբ ամեն մարդ ու-
զում է ճաշից յետոյ մի քիչ
քնի: Քնած ժամանակ ծովի
անդունդից դուրս է գալիս մի
սիրուն աղջիկ, մտնում է նա-
ւակն ու ասում.

— Լսի՛ Ուրաշիմա. ես ծովի
թագաւորի աղջիկն եմ, իմ հօր
հետ ապրում եմ ծովի յա-

տակին վիշապների ապարան-
քում: Ոչ թէ կրիայ էր քո բըռ-
նածը, այլ ես
էի: Իմ հայրը,
ծովի աստու-

ծը, ուղարկել էր ինձ փոր-
ձով իմանալու՝ դու բարձր
ես թէ չէ: Մենք այժմ գի-
տենք, որ դու մի լաւ ու բա-
րի տղայ ես, որ երբեք խըս-
տասիրտ չես կարող լինել, և

ահա ես եկել եմ քո ետե-
ւից: Եթէ կուզես՝ եկ ամուս-
նացիր ինձ հետ ու հազար
տարով բախտաւոր ապրենք
կապոյտ ծովի յատակին, վի-
շապների ապարանքում:

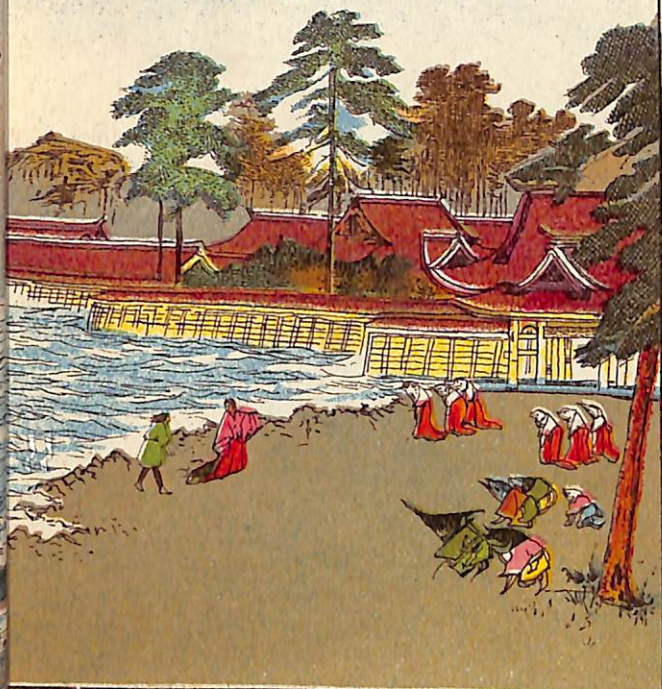
էստեղ թիակն առաւ Ու-
րաշիման, միւս թիակն ա-
ռաւ ծովի թագաւորի աղ-
ջիկն ու երկար թիավարում
էին, մինչև հասան ծովի տա-
կի վիշապների ապարանքը,

ուր բնակւում էր ծովի աս-
տածը ու իշխում էր վիշապ-
ների, կրիաների ու ձկների
վրայ:

Ա՛խ, ի՜նչ լաւ էր էստեղ:
Պատերը մարջանից էին, ծա-
ռերի տերևները—զմրուխտից,
պտուղները—յակիրնից, ձրկ-
ների թեփերը—արծաթից, վի-

շապների տըտները մաքուր
 ոսկուց: Ու էդ ամենը պատ-
 կանում էին Ուրաշիմային,
 որովհետեւ նա ծովի աստծու
 փեսան էր, չքնաղ Սէն-Նինիի
 ամուսինն էր: Ու ապրում
 էին անհոգ, երջանիկ: Միայն

հայրենի երկրի ու հարազատ-
 ների կարօտը մտել էր Ու-
 րաշիմայի սիրտը և զօրա-
 նում էր օրէցօր:

Անցաւ երեք տարի: Մի
առաւօտ էլ Ուրաշիման առաւ.

29576-63

— Ես շատ եմ բախտաւոր
էստեղ, էս հրաշալի դրախ-
տում, քեզ հետ, իմ աննման
Սէն-Նինի, բայց սրտով ու-
զում եմ մեր տունը գնամ,
տեսնեմ ոնց են իմ անօգնա-

կան, ծերացած հէրն ու մէրը,
իմ քոյրերն ու եղբայրները...
էլ ետ վերադառնամ քեզ մօտ:

— Ես թէև հակառակ եմ քո
ցանկութեանը, բայց չեմ կա-
րող ուժով բռնել, երբ ու-
զում ես հեռանաս, ասաւ
Սէն-Նինին: Գնա՛, բայց հե-
տը վերցրու էս տուփը և
զգոյշ կաց, բաց չանես: Եթէ
բաց անես, իմացիր, որ էլ
երբէ՛ք, երբէ՛ք չես կարող վե-
րադառնալ ինձ մօտ»:

Ու մի գեղեցիկ տուփ տւեց
Ուրաշիմային:

Ուրաշիման խոստացաւ բաց

չանի, ինչ ուզում է լինի:
Ապա Սէն-Նինին մի քուն բե-
րաւ նրա վրայ, մին էլ աչքը
բաց արաւ՝ տեսաւ իր հայ-
րենիքի եղերքին:

Բայց ինչ էր պատահել իր
բացակայութեանը: Ո՞րտեղ էր
իր հօրական տունը: Ո՞րտեղ
էր իրենց գիւղը: Ճիշտ է,
սարերն իրենց տեղն էին,
բայց նրանց անտառները չը-
կային: Հոսում էր և իրենց տան
մօտի վտակը, սակայն էլ ա-
ռաջւայ նման կանայք լսացը
չէին անում նրա մէջ: Զար-
մանալի էր թւում, թէ մի

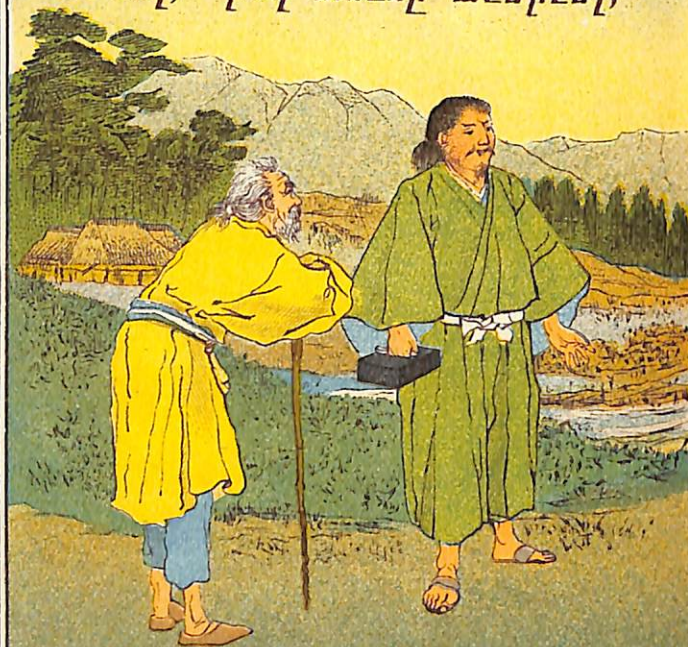
որևէ երեք տարում ինչպէս
էին էդ ամենը էդքան փոխ-
ւել:

Էս մտածմունքի մէջ Ու-
րաշիման պատահեց մի ան-
ցորդ ծերունու:

— Ասա խնդրում եմ, բարի
ծերունի, ո՞ւր է փոխադրւել
Ուրաշիմայի տունը, որ կան-
գնած էր էստեղ:

Ծերունին յիշեց ու պատ-
մեց, թէ մանուկ ժամա-
նակ լսել է, որ հարիւ-
րաւոր տարիներ առաջ մի
Ուրաշիմա է եղել, գնացել է
ծովը ձուկ որսալու ու էլ ետ

չի եկել: Նրա ծնողները, եղ-
բայրները, նրանց որդիքն ու
թոռները վաղճւց-վաղուց են
մեռել, իսկ տունը աւերւել,

անցել, հողի հետ գնացել:

Էստեղ գլխի ընկաւ Ուրա-
շիման, որ ծովի աստծու ա-
պարանքը մարջանի պատե-

րով, յակինթի պտուղներով
ու ոսկետուտն վիշապներով
կախարդական աշխարհքն է
եղել, որ էնտեղ անցկացրած
մի օրը հաւասար է եղել եր-
կրի մի տարուն:

Ու հեռացաւ իր հայրենի-
քից, քանի որ մեռել էին իր
բոլոր հարազատները և մինչև
անգամ իրեն ծանօթ ծառերն
էլ չըկային:

Սաստիկ ցանկացաւ վերա-
դառնալ նորից ծովի յատակը,
չնաշխարհիկ Սէն-Նինիի մօտ,
բայց ի՞նչպէս, ի՞նչ ճանա-
պարհով: Ոչ մի կերպով չը-

կարողացաւ գտնի և չըկար
մէկը, որ առաջնորդէր նրան
կրկին էնտեղ—կախարդական
աշխարհք:

Կանգնեց միտք արաւ Ու-
րաշիման:

—Եթէ բաց անեմ էս տու-
փը, որ տւել է ինձ Սէն-Նինին,
գուցէ թէ գտնեմ ճանապար-
հը, որ տանում է նրա մօտ»:

Ու բաց արաւ տուփը: Եւ
ի՞նչ դուրս եկաւ միջից: Մի
կտոր թեթև ամպիկ, որ վե-
րացաւ, ծուխ դարձաւ գնաց
դէպի ովկիանոս, կախարդա-
կան աշխարհքի կողմը: Ու-

րաշիման նոր յիշեց կնոջ խօս-
քը, որ բաց չըպիտի անէր
տուփը, աղերսեց, որ կանգ-
նի, վազեց ետևից, ցաւից լաց
եղաւ. բոլորն իզուր. ամպիկը
ցնդեց, ցրեց, վերացաւ, հե-
ռացաւ անդարձ, անհետ:

Ու էստեղ էլ տեղնուտեղը
հատաւ Ուրաշիմայի ուփը, էլ
ոչ վազել կարողացաւ, ոչ
կանչել: Յանկարծ մազերը
ճերմակեցին ձիւնի պէս, երե-
սը կնճռոտեց, մէջքը կորս-

ցաւ զառամ ծերունու մէջքի
նման, շունչը կտրեց ու մե-
ռած ընկաւ ծովափին:

Խեղճ Ուրաշիմա. չիմացաւ,
որ ջահէլութեան գաղտնիքն
էր ամփոփւած կախարդական

տուփի մէջ, որ տւել էր ի-
րեն յաւերժահարս գեղեցիկ
Սէն-Նինին: Թեթևամիտ ան-
համբերութիւնից բաց արաւ
ու կորցրեց: Զրկւեց ջահել, եր-
կար կեանքից ու երջանիկ ապ-
րելու վայելքից: Բայց նա սի-
րող, ազնիւ սիրտ ունէր ու գնաց
իր սրտի ետեւից: Էդ է պատ-
ճառը, որ մինչև օրս էլ Ճա-
փոնիայում չեն մոռացել Ու-
րաշիմային ու նրա խորհրդա-
ւոր պատմութիւնը: Եւ շատ
տեղերում պաշտում են նրան
նրա համար, որ նոյն իսկ
աստուածների անհոգ աշխարհ-

քում, Սէն-Նինիի սիրոյ մէջ
էլ չըմոռացաւ իր հարազատ-
ներին ու իր աղքատ ծննդա-
վայրը:

4726

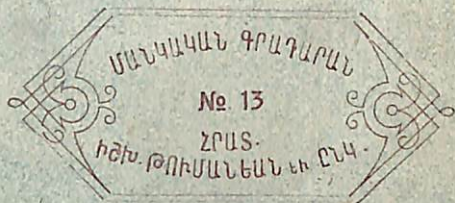
0008970

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0008970

ՅՈՂԸ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ

Խնքնուրոյն գրածքներից և ժողովրդական նիւթերից կազմ
գտնաւոր պատկերազարդ մանկական գրագարան

1. Շունն ու կատուն . . .	25 կ.	8. Տէրն ու ծառան . . .	1.
2. Անքախտ վաճառականն. . .	35 ,,	9. Պօսող ձուկը . . .	1.
3. Գառնիկ ախպէր . . .	50 ,,	10. Գիրքը . . .	50
4. Անյաղթ աքլորը . . .	15 ,,	11. Մի վաթիկ մեղրը . . .	50
5. Ծիւղը . . .	15 ,,	12. Քաջ նազարը . . .	—
6. Ուլիկը . . .	15 ,,	13. Փոքրիկ ձկնորսը . . .	40
7. Աղւէտը . . .	15 ,,	14. Լեզուն կտրած ծիւղիկը . . .	40

Գիմել գրավաճառներին:

Հեղինակը խնդրում է, ով մեր ժողով դական հէքիաթներից,
դէնդներից, առախներից գիտի, քարեհաճի գրի առնի էնդ
խնչպէս որ կայ, առանց փութիւնիւ լեզուն ու բովանդակութիւ
թէկուդ շատ անգամ բամբառակ, նշանակի էր հասցէն և թէ
անդից է լսել, ուղարկի՝

Тифлисъ, Вознесенская ул., 18. Ов. Гуманянцу.